

Stærmose Vandværk

Bestyrelsens beretning til generalforsamling den 20. marts 2024

Indledning

Beretningen omfatter kalenderåret 2023.

Bestyrelsen kan berette om et år, som har været præget af ro og sikker drift med det til følge, at de i alt 125 andelshavere og forbrugere inden for forsyningsområdet, der er tilknyttet Stærmose Vandværk, gennem hele året hver dag har været forsynet med rent og godt vand til billigst mulig pris. Dermed vurderes formålet med driften af Andelsselskabet Stærmose Vandværk også at være opfyldt i året 2023.

Vandsalg

Opgørelserne over udpumpede og solgte vandmængder beregnes på grundlag af et forbrug fra 1. december til 30. november. Denne praksis er valgt for flere år siden ud fra det vilkår, at en stor del af vandværkets målere er monteret i udendørs nedgravede målerbrønde, som kan være vanskelige at tilgå ved årsskiftet, hvor der kan være både sne- og frostvejr.

Der er i 2023 registreret et salg af vand på 21.347 kubikmeter. Dette er noget mindre end tidligere år. I 2022 blev der solgt 23.680 kubikmeter og i 2021 var tallet 27.052 kubikmeter. Den faldende vandmængde er en tendens, som især har været tiltagende de seneste år. Eksempelvis var salget i 2018 på mere end 30.000 kubikmeter. Ca. halvdelen af den solgte vandmængde i 2023 sker til 7 forbrugere. Til erhvervsdrivende med et forbrug over 1.000 kubikmeter om året er tilbage i forbrugerkredsen et svinebrug og en efterskole. Disse to forbrugere har i alt aftaget ca. 8.500 kubikmeter. Herefter følger tre plantebur og en forbruger med et hjortehold med et samlet forbrug på ca. 1.800 kubikmeter. De resterende 119 forbrugere aftog i gennemsnit ca. 93 kubikmeter pr. boligenhed.

Der er fra vandværket i 2023 udpumpet 22.895 kubikmeter vand til forbrugerne. Dette medfører et vandspild på 1.548 kubikmeter, hvilket er differencen mellem udpumpet og solgt vandmængde. Vandspildet svarer til 6,8 % af den udpumpede mængde. Er vandspildet højere end 10 %, skal vandværket betale en afgift til staten af hver eneste kubikmeter, der ligger over de 10 % i spild. Det gennemsnitlige vandspild fra vandværker på landsplan lå jf. seneste opgørelse fra DANVA, der er fra 2022, på 7,2 %.

Regnskabsresultat

2023 var 1. regnskabsår med ændrede takster til vandværket, hvor prisen for en kubikmeter blev hævet med 50 øre. Forud var der gået 15 år med uændrede priser. Afgiften til staten lå i 2023 uændret på samme beløb. Forbruger, der aftager mindre end 1.000 kubikmeter vand pr. år betalte således i 2023 5,00 kr./m³ for vand til vandværk plus 6,37 kr. i afgift på ledningsført vand til staten eller i alt 10,87 kr./m³ plus moms. Hertil skal lægges den faste årlige afgift pr. boligenhed på 600,00 kr. pr. år + moms. Forbrugere, der aftager mere end 1.000 kubikmeter pr. år får en rabat på 50 øre pr. kubikmeter, der overstiger forbruget på 1.000 kubikmeter. I 2022 kostede én kubikmeter drikkevand i DK jf. opgørelse fra DANVA i gennemsnit 24,87 kr. Hvis vi tilsvarende i 2022 fra Stærmose Vandværk beregner prisen ud fra et gennemsnitligt vandforbrug på 100 kubikmeter pr. boligenhed pr. år, så vil vandprisen pr. kubikmeter være på 21,09 kr.

Vandværket har i 2023 haft et negativt driftsresultat på ca. 30.000 kr., hvilket er en halvering i forhold til sidste år.

Vandværket er underlagt det generelle "hvile i sig selv"-princip, hvorfor der årligt opgøres en "over- eller underdækning". Denne beregnes som årets indtægter fratrukket årets omkostninger. En eventuel overdækning anføres i regnskabet som en negativ indtægt ("der er opkrævet for meget"), mens en eventuel underdækning anføres som et tillæg til indtægterne ("der er opkrævet for lidt").

Der er flere faktorer, som gør sig gældende, til ændring af regnskabsresultatet i forhold til sidste år. På indtægtssiden er det primært et fald i solgt vandmængde. På udgiftssiden er det specielt en noget mindre strømregning i forhold til 2022, hvor prisen bare løb løbsk efter krigen i Ukraine. Desuden er der en mindre udgift til vedligehold af ledningsnettet, hvor vi i 2022 fik en ny grundvandspumpe. I 2023 har vi modsat haft en engangsudgift til den lovpligtige registrering af ledningsnettet i LER (I Danmark er forsyningsledninger gravet ned i jorden og havbunden. For at undgå at der sker skade på ledningerne ved gravearbejde, er der lavet et digitalt ledningsejer register kaldet LER). I 2023 fik vi i slutning af året tilkoblet en ny forbruger, som består i vandføring til et drikkekar opsat i indhegningen ved Hesbjerg Skoven, der nu ejermæssigt er adskilt fra skovhuset beliggende Hesbjerg Skovvej 101. Regnskabstallene følger af årsrapporten, der fremlægges efterfølgende.

Reparationer og vedligehold

I foråret blev vi udsat for et større ledningsbrud, som forårsagede en kortvarig vandafbrydelse.

Overgravningen fandt sted ved Tobovej i forbindelse med nedlægning af et elkabel.

Overgravningen medførte ikke direkte udgifter for vandværket, da der var afgivet ledningsoplysninger til graveaktøren (Vestfyns El-Anlæg). I maj måned foretog vi en skylning af ledningsnettet ved Vestfyns Efterskole, der forinden i en periode oplevede brunfarvning af vandet. Der kan måske være en sammenhæng til overgravningen, da efterskolen ligger sidst på denne forsyningsledning. Der er også i 2023 nedsat en nye målerbrønd ved en ejendom, der var under ombygning. Der er udskiftet to vandmålere, hvor de gamle målere ikke mere var læsbare på grund af vand i glassene.

Vandanalyser

Der blev i februar og juni måned udtaget vandprøver til analyse. I analysen fra februar måned blev kravværdierne til alle de analyserede parametre overholdt. Dette var ikke tilfældet for analysen i juni måned. Her var der overskridelse af grænseværdierne for ammonium, mangan og arsen. Den opfølgende analyse, der blev foretaget i oktober måned viste, at alle parametre igen kunne overholdes. Vi har jf. reglerne herfor oplyst to faste adresser på ledningsnettet, hvorfra prøverne kan udtages – én adresse koblet til hver af de to hovedledninger, der fører vandet til henholdsvis forbrugerne øst og vest for vandværket. Endelig udtages også vandprøver på vandværket. Analyseresultaterne kan alle ses på vandværkets hjemmeside.

BNBO (BoringsNær BeskyttelsesOmråde)

Fra en rapport fra Assens Kommune er det konkluderet følgende:

Stærmose Vandværk: Det vurderes, at der er erhvervsmæssig brug af pesticider på landbrugsarealet beliggende i BNBO omkring vandboringen. Landbrugsarealet udgør dog kun ca. 17% af BNBO. I resten af BNBO er der fredskov og permanent græs. Boringen er tilsyneladende velbeskyttet, med 50 m moræneler over magasinet og reduceret vand. Stærmose Vandværk kan desuden forsynes fra Brylle Vandværk uden problemer. Det er Assens Kommunes vurdering, at det ikke er proportionelt at pålægge lodsejere dyrkningsrestriktioner inden for BNBO til Stærmose Vandværk. Konklusion: Der er erhvervsmæssig brug af pesticider på landbrugsarealer indenfor BNBO, landbrugsarealerne udgør dog en mindre del af BNBO, boringen er ikke sårbar, og boringen er ikke af stor betydning for forsyningsikkerheden i Assens Kommune. Assens Kommune

vil derfor ikke stille krav om, at der laves aftaler om pesticidfri dyrkning. Bestyrelsen agter derfor ikke at aftale yderligere tiltag inden for BNBO.

LER

I Danmark er forsyningsledninger gravet ned i jorden og havbunden. For at undgå at der sker skade på ledningerne ved gravearbejde, er der lavet et ledningsejerregister, der også blot benævnes LER. Formålet med LER er at reducere antallet af graveskader på de forsyningsledninger, som er gravet ned i jorden og havbunden. 1. januar 2020 gik en ny version af LER 2.0 i drift og ledningsejere har frem til 1. juli 2023 til at omstille sig til de nye krav i tilhørende bekendtgørelse.

I indfasningsperioden, frem til 30. juni 2023, kan alle ledningsoplysninger for alle forsyningsarter udleveres både efter de nye og de gamle regler. Dvs. ledningsejer skal udlevere enten via LER 2.0 eller på den gamle måde, direkte til graveaktør. 2-timers fristen, som er den nye korte frist, indtræder først 1.juli 2023, hvor ledningsejere skal have digitaliseret ledningsnettet i LER 2.0, og hvorefter graveaktørerne skal være klar til at anvende de ledningsoplysninger, der kommer gennem LER 2.0. Den hidtidige svarfrist var 5 dage.

I samarbejde med Assens Forsyning har vandværkets næstformand Finn Mortensen i 2022 påbegyndt arbejdet med kortlægning af vandværkets forsynings- og stikledningers placering i forsyningsområdet. Dette arbejde er færdiggjort i foråret 2023, hvilket betyder at vandværket lever op til lovens krav herfor.

Det kommunale tilsyn

Assens Kommune udførte tilsyn med vandværket og boringsstedet den 31. oktober, hvor eneste bemærkning var, at vandværket bør få udarbejdet en ny beredskabsplan. Tilsynsrapporten kan ses på hjemmesiden.

Hjemmeside

På hjemmesiden kan se de væsentligste oplysninger om vandværket og herunder følge med i eventuelle ændringer, der har betydning for forbrugerne. Eventuelle større vandafbrydelser vil forinden blive meldt ud via mails.

Vandværkets webmaster på hjemmesiden er Arne Nielsen fra Skovs Radio i Tommerup.

Vandværksarbejde i 2024

Der er ikke planlagt de store investeringer i 2024.

Der vil blive udarbejdet en ny beredskabsplan og drifts- og vedligeholdelsesmæssige behov vil naturligvis fortsætte også i 2024.

Afslutning

Igen vil jeg takke bestyrelsen, regnskabsfører, revisorer og serviceteknikere for et godt samarbejde i 2023, og jeg ser frem til og håber på et fortsat godt samarbejde i de kommende år.

Hermed fremlægges beretningen til generalforsamlingens videre drøftelse.

20. marts 2024
Ove Johansen
Formand